

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 22 marca 2012 r.*

Wspólnotowy znak towarowy — Definicja i nabycie — Wcześniejszy znak towarowy —
Sposoby dokonywania zgłoszenia — Zgłoszenie drogą elektroniczną — Środek pozwalający na
precyzyjne ustalenie daty, godziny i minuty dokonania zgłoszenia

W sprawie C-190/10

mającej za przedmiot wnioszek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Tribunal Supremo (Hiszpania) postanowieniem z dnia 24 lutego 2010 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 16 kwietnia 2010 r., w postępowaniu:

Génesis Seguros Generales Sociedad Anónima de Seguros y Reaseguros (Génesis)

przeciwko

Boys Toys SA,

Administración del Estado,

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: A. Tizzano, prezes izby, A. Borg Barthet, E. Levits (sprawozdawca), J.J. Kasel i M. Berger, sędziowie,

rzecznik generalny: N. Jääskinen,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając procedurę pisemną,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu Génesis Seguros Generales Sociedad Anónima de Seguros y Reaseguros (Génesis) przez D. Garayaldego Niñia oraz A.I. Alperę Plazasa, abogadas, oraz przez V. Venturinię Medinę, procurador,
- w imieniu rządu hiszpańskiego przez B. Plazę Cruz, działającą w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu rządu greckiego przez K. Georgiadisa oraz przez Z. Chatzipavlou oraz G. Alexaki, działające w charakterze pełnomocników,

* Język postępowania: hiszpański.

- w imieniu rządu włoskiego przez G. Palmieri, działającą w charakterze pełnomocnika, wspieraną przez S. Fiorentina, avvocato dello Stato,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez E. Gippiniego Fourniera, działającego w charakterze pełnomocnika,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 31 marca 2011 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 27 rozporządzenia Rady (WE) nr 40/94 z dnia 20 grudnia 1993 r. w sprawie wspólnotowego znaku towarowego (Dz.U. 1994, L 11, s. 1).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy Génesis Seguros Generales Sociedad Anónima de Seguros y Reaseguros (zwaną dalej „Génesis”), a, po pierwsze, Boys Toys SA (zwaną dalej „Boys Toys”), będącą następcą prawnym Pool Angel Tomás SL, oraz, po drugie, Administración del Estado, w przedmiocie odrzucenia przez Oficina Española de Patentes y Marcas (hiszpański urząd ds. patentów i znaków towarowych, zwany dalej „OEPM”) sprzeciwu wniesionego przez Génesis wobec rejestracji hiszpańskiego krajowego znaku towarowego Rizo’s.

Ramy prawne

Prawo Unii

- 3 Pierwsza dyrektywa Rady 89/104/EWG z dnia 21 grudnia 1988 r. mająca na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych (Dz.U. 1989, L 40, s. 1) została uchylona przez dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/95/WE z dnia 22 października 2008 r. mającą na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych (wersja skodyfikowana) (Dz.U. L 299, s. 25). Jednakże biorąc pod uwagę daty okoliczności stanu faktycznego w sprawie zawisłej przed sądem krajowym, zastosowanie do postępowania przed sądem krajowym ma nadal pierwsza dyrektywa 89/104.
- 4 Zgodnie z brzmieniem art. 4 tej dyrektywy, zatytułowanego „Dalsze podstawy odmowy lub stwierdzenia nieważności rejestracji dotyczące kolizji z prawami wcześniejszymi”:

„1. Znak towarowy nie podlega rejestracji, a za nieważny uznaje się już zarejestrowany znak, jeżeli:

- a) jest on identyczny z wcześniejszym znakiem towarowym, a towary lub usługi, dla których wnioskuje się o rejestrację, są identyczne z towarami lub usługami, dla których wcześniejszy znak towarowy jest chroniony;
- b) z powodu swej identyczności z wcześniejszym znakiem towarowym lub podobieństwa do niego oraz identyczności z towarami lub usługami objętymi znakiem towarowym lub podobieństwa do nich, istnieje prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd opinii publicznej, które obejmuje prawdopodobieństwo skojarzenia z wcześniejszym znakiem towarowym.

2. W rozumieniu ust. 1 »wcześniejsze znaki towarowe« oznaczają:

a) znaki towarowe następujących rodzajów, w odniesieniu do których data złożenia wniosku o rejestrację jest wcześniejsza od daty wniosku o rejestrację wspólnotowego znaku towarowego, biorąc pod uwagę, w odpowiednim przypadku, prawo pierwszeństwa w odniesieniu do tych znaków towarowych:

i) znaki towarowe Wspólnoty;

[...]

[...]

c) wnioski o rejestrację znaków towarowych, określonych w lit. a) i b), pod warunkiem ich rejestracji; [...].”

5 Rozporządzenie nr 40/94 zostało uchylone przez rozporządzenie Rady (WE) nr 207/2009 z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie wspólnotowego znaku towarowego (wersja ujednolicona) (Dz.U. L 78, s. 1), które weszło w życie w dniu 13 kwietnia 2009 r. Jednakże, biorąc pod uwagę datę okoliczności stanu faktycznego w sprawie zawisłej przed sądem krajowym, zastosowanie do postępowania przed sądem krajowym ma to pierwsze rozporządzenie, w brzmieniu zmienionym przez rozporządzenie Rady (WE) nr 1992/2003 z dnia 27 października 2003 r. (Dz.U. 296, s. 1, zwane dalej „rozporządzeniem nr 40/94 ze zmianami”).

6 Artykuł 8 rozporządzenia nr 40/94 ze zmianami, zatytułowany „Względne podstawy odmowy rejestracji”, stanowił w ust. 1 i 2:

„1. W wyniku sprzeciwu właściciela wcześniejszego znaku towarowego, zgłoszonego znaku towarowego nie rejestruje się, jeżeli:

a) jest on identyczny z wcześniejszym znakiem towarowym, a towary lub usługi, dla których wnioskuje się o rejestrację, są identyczne z towarami lub usługami, dla których wcześniejszy znak towarowy jest chroniony;

b) z powodu identyczności lub podobieństwa do wcześniejszego znaku towarowego, identyczności lub podobieństwa towarów lub usług istnieje prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd opinii publicznej na terytorium, na którym wcześniejszy znak towarowy jest chroniony; prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd obejmuje również prawdopodobieństwo skojarzenia z wcześniejszym znakiem towarowym.

2. Do celów ust. 1 »wcześniejsze znaki towarowe« oznaczają:

a) znaki towarowe następujących rodzajów, w odniesieniu do których data złożenia wniosku o rejestrację jest wcześniejsza od daty wniosku o rejestrację wspólnotowego znaku towarowego, biorąc pod uwagę, w odpowiednim przypadku, prawo pierwszeństwa w odniesieniu do tych znaków towarowych:

i) wspólnotowe znaki towarowe;

[...]

b) zgłoszenia znaków towarowych określone w lit. a), z zastrzeżeniem ich rejestracji;

[...]”.

- 7 Artykuł 14 rozporządzenia nr 40/94 ze zmianami, zatytułowany „Uzupełniające stosowanie prawa krajowego odnoszącego się do naruszenia”, przewidywał w ust. 1, że skutki wspólnotowego znaku towarowego podlegają wyłącznie przepisom niniejszego rozporządzenia. W innych przypadkach naruszenie wspólnotowego znaku towarowego podlega prawu krajowemu odnoszącemu się do naruszenia krajowego znaku towarowego zgodnie z przepisami tytułu X rozporządzenia nr 40/94.
- 8 Artykuł 26 rozporządzenia nr 40/94 ze zmianami przewidywał warunki, jakie muszą spełniać zgłoszenia, stanowiąc:
- „1. Zgłoszenie wspólnotowego znaku towarowego zawiera:
- a) wniosek o rejestrację wspólnotowego znaku towarowego;
 - b) informacje identyfikujące zgłaszającego;
 - c) wykaz towarów lub usług, w odniesieniu do których wnioskuje się o rejestrację;
 - d) przedstawienie znaku towarowego.
2. Zgłoszenie wspólnotowego znaku towarowego wymaga uiszczenia opłaty oraz, w odpowiednim przypadku, podlega jednej lub kilku opłatom w zależności od ilości klas.
3. Zgłoszenie wspólnotowego znaku towarowego musi spełniać warunki ustanowione w rozporządzeniu wykonawczym określonym w art. 157”.
- 9 Zgodnie z brzmieniem art. 27 rozporządzenia nr 40/94 ze zmianami, zatytułowanego „Data zgłoszenia”:
- „Za datę dokonania zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego przyjmuje się dzień, w którym zgłaszający składa w Urzędzie [Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory) (OHIM)] dokumenty zawierające informacje określone w art. 26 ust. 1 lub, jeżeli zgłoszenie jest dokonywane w centralnym urzędzie zajmującym się ochroną własności przemysłowej w państwie członkowskim lub w Urzędzie Znaków Towarowych Krajów Beneluksu, dzień dokonania zgłoszenia w tym urzędzie, pod warunkiem uiszczenia opłaty za zgłoszenie w terminie jednego miesiąca od daty złożenia wymienionych dokumentów”.
- 10 Artykuł 32 rozporządzenia nr 40/94 ze zmianami, zatytułowany „Równoważność zgłoszenia wspólnotowego i krajowego”, stanowił, że „zgłoszenie wspólnotowego znaku towarowego, któremu nadano datę zgłoszenia, jest równoważne w państwach członkowskich z prawidłowym zgłoszeniem krajowym, w odpowiednim przypadku z pierwszeństwem zastrzeżanym dla zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego”.
- 11 Artykuł 97 rozporządzenia nr 40/94 ze zmianami, zatytułowany „Prawo właściwe”, stanowił:
- „1. Sądy w sprawach wspólnotowych znaków towarowych stosują przepisy niniejszego rozporządzenia.
2. We wszystkich sprawach nieobjętych zakresem niniejszego rozporządzenia sąd w sprawach wspólnotowych znaków towarowych stosuje przepisy swojego ustawodawstwa krajowego, w tym również swojego prawa prywatnego międzynarodowego.
3. Jeżeli niniejsze rozporządzenie nie stanowi inaczej, sąd w sprawach wspólnotowych znaków towarowych stosuje przepisy proceduralne odnoszące się do tego samego rodzaju powództwa jak w przypadku krajowego znaku towarowego w państwie członkowskim, w którym ma swoją siedzibę”.

- 12 Zgodnie z zasadą 5 rozporządzenia Komisji (WE) nr 2868/95 z dnia 13 grudnia 1995 r. wykonującego rozporządzenie Rady (WE) nr 40/94 w sprawie wspólnotowego znaku towarowego (Dz.U. L 303, s. 1), zatytułowaną „Dokonywanie zgłoszenia”:
- „1. [OHIM] opatruje dokumenty, z których składa się zgłoszenie, datą jego otrzymania oraz numerem akt. Wydaje on niezwłocznie zgłaszającemu pokwitowanie, na którym wskazane są co najmniej: numer akt, przedstawienie, opis lub inne określenie znaku, charakter i liczba dokumentów oraz data ich otrzymania.
 2. Jeżeli zgłoszenia dokonuje się w centralnym urzędzie zajmującym się ochroną własności przemysłowej państwa członkowskiego lub w Urzędzie Znaków Towarowych Krajów Beneluksu zgodnie z art. 25 rozporządzenia, urząd, w którym dokonano zgłoszenia, numeruje wszystkie strony cyframi arabskimi. Urząd, w którym dokonano zgłoszenia, przed przekazaniem oznacza dokumenty, z których składa się zgłoszenie, datą ich otrzymania oraz liczbą stron. Urząd, w którym dokonano zgłoszenia, wydaje niezwłocznie zgłaszającemu pokwitowanie, wskazujące co najmniej charakter dokumentów i ich liczbę oraz datę ich otrzymania.
 3. Jeżeli [OHIM] otrzymuje zgłoszenie za pośrednictwem centralnego urzędu zajmującego się ochroną własności przemysłowej państwa członkowskiego lub Urzędu Znaków Towarowych Krajów Beneluksu, opatruje on zgłoszenie datą jego otrzymania oraz numerem akt i zgodnie z ust. 1 zdanie drugie wydaje niezwłocznie zgłaszającemu pokwitowanie wskazujące datę otrzymania zgłoszenia przez [OHIM]”.

Prawo krajowe

- 13 Artykuł 6 ust. 2 lit. a) i c) de 7 ley 17/2001 de Marcas (ustawy 17/2001 o znakach towarowych) z dnia 7 grudnia 2001 r. (zwanej dalej „ustawą 17/2001”, BOE nr 294 z dnia 8 grudnia 2001 r., s. 45579) definiuje to, co należy rozumieć przez wcześniejsze znaki towarowe, w sposób następujący:

„[...]”

- a) zarejestrowane znaki towarowe następujących rodzajów, w przypadku, których data zgłoszenia lub data pierwszeństwa zgłoszenia jest wcześniejsza od daty podlegającej badaniu:
 - i) hiszpańskie znaki towarowe;
 - ii) znaki towarowe będące przedmiotem międzynarodowej rejestracji, wywołujące skutki w Hiszpanii;
 - iii) wspólnotowe znaki towarowe;

[...]”

- c) wnioski o rejestrację znaków towarowych, o których mowa w lit. a) i b), pod warunkiem ich rejestracji;

[...]”.

- 14 Artykuł 11 ustawy 17/2001, zatytułowany „Dokonanie zgłoszenia”, stanowi w ust. 6:

„Z chwilą otrzymania zgłoszenia właściwy organ nada mu numer wniosku i stwierdzi dzień, godzinę i minutę otrzymania zgłoszenia, w formie, która zostanie odpowiednio ustalona w przepisach wykonawczych”.

15 Artykuł 13 ustawy 17/2001 stanowi:

„1. Za datę dokonania zgłoszenia przyjmuje się dzień, w którym właściwy organ, zgodnie z treścią art. 11, otrzyma dokumenty zawierające informacje określone w art. 12 ust. 1.

2. Za datę dokonania zgłoszenia złożonego w urzędzie pocztowym uznaje się datę, w której wskazany urząd pocztowy otrzymał dokumenty zawierające informacje określone w art. 12 ust. 1, pod warunkiem iż zostaną one przedstawione w otwartej kopercie, nadane listem poleconym za potwierdzeniem odbioru i będą skierowane do organu właściwego do otrzymania zgłoszenia. Urząd pocztowy stwierdzi dzień, godzinę i minutę przedstawienia tych dokumentów.

3. Jeżeli którykolwiek z organów lub którakolwiek z jednostek administracyjnych, o których mowa w ustępach poprzedzających, nie stwierdzą w momencie otrzymania zgłoszenia, o której godzinie zostało ono przedstawione, przyjmuje się, iż zostało ono dokonane w ostatniej godzinie danego dnia. Jeżeli w momencie otrzymania zgłoszenia nie zostanie stwierdzona minuta, w jakiej zostało dokonane zgłoszenie, przyjmuje się, że zgłoszenie zostało dokonane w ostatniej minucie danej godziny. Jeżeli nie została stwierdzona ani godzina, ani minuta dokonania zgłoszenia, przyjmuje się, że zostało ono dokonane w ostatniej godzinie i ostatniej minucie danego dnia”.

Postępowanie przed sądem krajowym i pytanie prejudycjalne

16 Z postanowienia odsyłającego wynika, że w dniu 12 grudnia 2003 r., rano, odpowiednio o godzinie 11.52 i o godzinie 12.13, Génesis dokonała w OHIM zgłoszenia, w formie elektronicznej, dwóch wspólnotowych znaków towarowych: słownego znaku towarowego Rizo dla towarów z klas 16, 28, 35 i 36 Porozumienia nicejskiego dotyczącego międzynarodowej klasyfikacji towarów i usług dla celów rejestracji znaków z dnia 15 czerwca 1957 r., ze zmianami oraz słownego znaku towarowego Rizo, El Erizo dla towarów z klas 16, 35 i 36 tego porozumienia.

17 Z postanowienia odsyłającego wynika również, że tego samego dnia, lecz o godzinie 17.45, Pool Angel Tomás SL dokonała w OEPM zgłoszenia słownego znaku towarowego Rizo’s dla towarów z klasy 28 tego porozumienia.

18 Génesis wniosła sprzeciw wobec wniosku o rejestrację krajowego znaku towarowego Rizo’s, powołując się na pierwszeństwo wspólnotowych znaków towarowych Rizo i El Erizo.

19 Po tym, jak decyzją z dnia 9 grudnia 2004 r. OEPM oddaliła sprzeciw, Génesis wniosła odwołanie od wskazanej powyżej decyzji OEPM, wnosząc, by OEPM potwierdził pierwszeństwo wspólnotowych znaków towarowych zarejestrowanych na jej rzecz, wskazując, że zgłoszenie wspólnotowych znaków towarowych zostało dokonane w formie elektronicznej w dniu 12 grudnia 2003 r., oraz że tę właśnie datę należy brać pod uwagę dla celów oceny pierwszeństwa.

20 Decyzją z dnia 29 czerwca 2005 r. OEPM oddalił odwołanie jako bezzasadne. OEPM uznał ponownie, że zgodnie z art. 27 rozporządzenia nr 40/94 za datę dokonania zgłoszenia wspólnotowych znaków towarowych należało uznać dzień 7 stycznia 2004 r., będący datą faktycznego przedstawienia dokumentacji i że data ta była późniejsza od daty dokonania zgłoszenia hiszpańskiego znaku towarowego Rizo’s.

21 Rozpatrujący skargę wniesioną przez Génesis na tę ostatnią decyzję Tribunal Superior de Justicia de Madrid, izba sędow-administracyjna, wydział drugi, potwierdził wyrokiem z dnia 7 lutego 2008 r. prawidłowość dokonania rejestracji zgłoszonego hiszpańskiego znaku towarowego Rizo’s. Sąd ten uznał, że datą dokonania zgłoszenia wspólnotowych znaków towarowych podnoszonych w sprzeciwie była data faktycznego przedstawienia dokumentacji, nie zaś dzień 12 grudnia 2003 r., który był datą dokonania zgłoszenia w formie elektronicznej.

- 22 Génesis złożyła od tego wyroku środek odwoławczy do sądu, który wystąpił z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym. W swoim odwołaniu Génesis kwestionuje, po pierwsze, dokonaną przez Tribunal Superior de Justicia de Madrid wykładnię odnoszącą się do daty dokonania zgłoszenia wspólnotowych znaków towarowych i wskazuje, że prawidłowa wykładnia art. 26 i 27 rozporządzenia nr 40/94 powinna prowadzić do przyjęcia za datę dokonania zgłoszenia tych znaków dnia, w którym zgłoszenia zostały OHIM przekazane i przez niego otrzymane, czyli dnia 12 grudnia 2003 r. Po drugie zaś, Génesis uważa, że nie uznając pierwszeństwa wspólnotowych znaków towarowych Rizo i El Erizo, Tribunal Superior de Justicia de Madrid naruszył art. 6 ust. 2 lit. a) i c) ustawy 17/2001.
- 23 W tych okolicznościach Tribunal Supremo postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy wykładni art. 27 [rozporządzenia nr 40/94 ze zmianami] należy dokonywać w ten sposób, że dla celów ustalenia pierwszeństwa czasowego wspólnotowego znaku towarowego w odniesieniu do krajowego znaku towarowego zgłoszonego w tym samym dniu możliwe jest uwzględnienie nie tylko dnia, lecz również godziny i minuty dokonania zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego do OHIM (o ile informacja ta jest odnotowana), gdy krajowe przepisy regulujące rejestrację krajowego znaku towarowego uznają godzinę zgłoszenia za istotną?”.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

W przedmiocie dopuszczalności wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

- 24 Należy zauważyć, iż pytanie przedstawione przez sąd krajowy jest oparte na założeniu, że zgłoszenia wspólnotowych znaków towarowych i krajowego znaku towarowego zostały dokonane tego samego dnia.
- 25 Tymczasem, nawet jeśli z wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym wynika, że OEPM, jak również sąd orzekający w przedmiocie skargi uznały, że data dokonania zgłoszenia wspólnotowych znaków towarowych była późniejsza od daty dokonania zgłoszenia krajowego znaku towarowego, okoliczność ta nie ma jednakowoż wpływu na dopuszczalność wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.
- 26 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem pytania dotyczące wykładni prawa wspólnotowego, z którymi zwrócił się sąd krajowy w ramach stanu prawnego i faktycznego, za którego ustalenie jest on odpowiedzialny i którego prawidłowość nie podlega ocenie przez Trybunał, korzystają bowiem z domniemania znaczenia dla sprawy (wyroki: z dnia 15 maja 2003 r. w sprawie C-300/01 Salzmann, Rec. s. I-4899, pkt 29, 31; z dnia 7 czerwca 2007 r. w sprawach połączonych od C-222/05 do C-225/05 van der Weerd Weerd in., Zb. Orz. s. I-4233, pkt 22; a także z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie C-210/06 Cartesio, Zb. Orz. s. I-9641, pkt 67). Odmowa wydania przez Trybunał orzeczenia w trybie prejudycjalnym, o które wnioskował sąd krajowy, jest możliwa tylko wtedy, gdy jest oczywiste, że wykładnia prawa Unii, o którą wnioskowano, nie ma żadnego związku ze stanem faktycznym lub przedmiotem sporu przed sądem krajowym, gdy problem jest natury hipotetycznej, bądź gdy Trybunał nie dysponuje danymi na temat stanu faktycznego albo prawnego, które są konieczne do udzielenia użytecznej odpowiedzi na pytania, jakie zostały mu przedstawione (ww. wyrok w sprawie Cartesio, pkt 67 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 27 Jako że Génesis zakwestionowała, zarówno przed sądem pierwszej instancji, jak i przed sądem odsyłającym, tezę, jakoby data dokonania zgłoszenia wspólnotowych znaków towarowych była późniejsza od daty złożenia wniosku o rejestrację krajowego znaku towarowego, pytanie to stanowi element przedmiotu sporu przed tym ostatnim sądem. W konsekwencji nie okazuje się, przynajmniej nie w oczywisty sposób, że wykładnia prawa Unii, o którą wnioskowano, nie ma żadnego związku ze stanem faktycznym lub przedmiotem sporu przed sądem krajowym lub że dotyczy problemu natury hipotetycznej.

28 Na pytanie prejudycjalne należy zatem udzielić odpowiedzi.

Co do istoty

- 29 Za pomocą przedstawionego pytania sąd krajowy pragnie w istocie ustalić, czy art. 27 rozporządzenia nr 40/94 ze zmianami należy interpretować w ten sposób, że dla celów ustalenia pierwszeństwa czasowego wspólnotowego znaku towarowego w odniesieniu do krajowego znaku towarowego, zgłoszonego w tym samym dniu, umożliwia on uwzględnienie nie tylko dnia, lecz również godziny i minuty dokonania zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego do OHIM, gdy krajowe przepisy regulujące rejestrację krajowego znaku towarowego uznają godzinę i minutę zgłoszenia za istotne.
- 30 Tytułem wstępu należy przypomnieć, że ochrona znaków towarowych w Unii Europejskiej charakteryzuje się współistnieniem kilku systemów ochrony.
- 31 Po pierwsze, dyrektywa 89/104, zgodnie z jej motywem pierwszym, ma na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych, tak aby zniwelować istniejące różnice, które mogą przeszkadzać w swobodnym przepływie towarów i swobodzie świadczenia usług oraz mogą zakłócać konkurencję w ramach wspólnego rynku.
- 32 O ile, zgodnie z motywem trzecim dyrektywy 89/104, prawdą jest, że „w chwili obecnej nie wydaje się konieczne podejmowanie procesu zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich w zakresie znaków towarowych w pełnym zakresie”, o tyle jednak omawiana dyrektywa przewiduje harmonizację kluczowych w tej dziedzinie przepisów prawa materialnego, a mianowicie, zgodnie z tym samym motywem, przepisów prawa krajowego, które w sposób najbardziej bezpośredni oddziałują na funkcjonowanie rynku wewnętrznego, natomiast cytowany motyw nie wyklucza pełnej harmonizacji w zakresie tych przepisów (wyroki: z dnia 16 lipca 1998 r. w sprawie C-355/96 *Silhouette International Schmied*, Rec. s. I-4799, pkt 23; z dnia 11 marca 2003 r. w sprawie C-40/01 *Ansul*, Rec. s. I-2439, pkt 27; z dnia 22 września 2011 r. w sprawie C-482/09 *Budějovický Budvar*, Zb. Orz. s. I-8701, pkt 30).
- 33 Niemniej jednak motyw piąty dyrektywy precyzuje w szczególności, że „państwowemu członkowskim pozostawia się swobodę ustalania przepisów proceduralnych dotyczących rejestracji znaków towarowych, wygaśnięcia i nieważności znaków towarowych nabytych przez rejestrację; mogą one, na przykład, określać formę rejestracji znaku towarowego oraz procedury w sprawie unieważnienia, decydować o tym, czy prawa wcześniejsze powinny być powoływane w procedurze rejestracji albo w procedurze w sprawie unieważnienia, bądź w obu procedurach, oraz – jeżeli dopuszczają one powoływanie praw wcześniejszych w procedurze rejestracji – mogą stosować procedurę wnoszenia sprzeciwu lub procedurę badania z urzędu, bądź oba rodzaje procedur [...]”.
- 34 Należy jednakże stwierdzić, że dyrektywa 89/104 nie zawiera przepisów dotyczących sposobów dokonywania zgłoszenia, czy określania daty dokonania zgłoszenia krajowych znaków towarowych. Państwa członkowskie zachowują swobodę określania w tej dziedzinie przepisów właściwych dla ich systemu prawnego, które, w konsekwencji, mogą różnić się między państwami członkowskimi.
- 35 Po drugie, celem rozporządzenia nr 40/94 ze zmianami, co wynika z jego motywu drugiego, jest ustanowienie wspólnotowego systemu znaków towarowych, które będą się cieszyć jednolitą ochroną i wywoływać jednakowe skutki na całym terytorium Unii (zob. podobnie wyrok z dnia 12 kwietnia 2011 r. w sprawie C-235/09 *DHL Express France*, Zb. Orz. s. I-2801, pkt 41).
- 36 Ten wspólnotowy system znaków towarowych jest systemem autonomicznym, złożonym ze zbioru norm i zmierzającym do osiągnięcia szczególnych dla niego celów, a jego stosowanie jest niezależne od wszelkich systemów krajowych (zob. w szczególności wyroki: z dnia 25 października 2007 r. w sprawie C-238/06 *P Deveyley przeciwko OHIM*, Zb. Orz. s. I-9375, pkt 65; z dnia 16 lipca 2009 r.

w sprawach połączonych C-202/08 P i C-208/08 P American Clothing Associates przeciwko OHIM i OHIM przeciwko American Clothing Associates, Zb. Orz. s. I-6933, pkt 58; z dnia 30 września 2010 r. w sprawie C-479/09 P Evets przeciwko OHIM, pkt 49).

37 Jako system autonomiczny i niezależny od systemów krajowych wspólnotowy system znaków towarowych posiada swoje własne zasady dotyczące sposobów dokonywania zgłoszenia wspólnotowych znaków towarowych, zawarte w rozporządzeniu nr 40/94 ze zmianami i w rozporządzeniu nr 2868/95. W szczególności art. 27 rozporządzenia nr 40/94 ze zmianami zawiera specyficzny przepis dotyczący daty zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego, nie wpływając w tej kwestii na odesłanie do przepisów prawa krajowego.

38 W tej sytuacji, w celu udzielenia odpowiedzi na przedstawione pytanie, należy w pierwszej kolejności określić, czy pojęcie „daty zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego”, zawarte w art. 27 rozporządzenia nr 40/94 ze zmianami, należy interpretować w ten sposób, że implikuje ono uwzględnianie nie tylko dnia, lecz również godziny i minuty dokonania tego zgłoszenia.

39 W drugiej kolejności, jeżeli pojęcie „daty zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego” w rozumieniu art. 27 rozporządzenia nr 40/94 ze zmianami należy interpretować w ten sposób, że nie implikuje ono uwzględniania godziny i minuty dokonania tego zgłoszenia, należałoby zweryfikować, czy prawo Unii stoi na przeszkodzie temu, aby elementy te były jednakowoż brane pod uwagę przez prawo krajowe dla celów ustalenia pierwszeństwa czasowego wspólnotowego znaku towarowego w odniesieniu do krajowego znaku towarowego, zgłoszonego w tym samym dniu, gdy krajowe przepisy regulujące rejestrację tego ostatniego znaku towarowego uznają godzinę i minutę zgłoszenia za istotne.

W przedmiocie sensu i zakresu znaczeniowego pojęcia „daty zgłoszenia”, występującego w art. 27 rozporządzenia nr 40/94 ze zmianami

40 W pierwszej kolejności należy zauważyć, że zarówno względy jednolitego stosowania prawa Unii, jak i zasada równości, wskazują na to, że treści przepisu prawa Unii, który nie zawiera wyraźnego odesłania do prawa państw członkowskich dla określenia jego znaczenia i zakresu, należy zwykle nadać w całej Unii autonomiczną i jednolitą wykładnię, którą należy ustalić, uwzględniając kontekst przepisu i cel danego uregulowania (zob. w szczególności wyroki: z dnia 18 stycznia 1984 r. w sprawie 327/82 Ekro, Rec. s. 107, pkt 11; z dnia 19 września 2000 r. w sprawie C-287/98 Linster, Rec. s. I-6917, pkt 43; z dnia 21 października 2010 r. w sprawie C-467/08 Padawan, Zb. Orz. s. I-10055, pkt 32; ww. wyrok w sprawie Budějovický Budvar, pkt 29).

41 Ponadto, zgodnie z utrwalonym orzecnictwem, ustalenie znaczenia i zakresu pojęć, których definicji prawo Unii nie zawiera, powinno być dokonywane zgodnie z ich zwyczajowym znaczeniem w języku potocznym, przy jednoczesnym uwzględnieniu kontekstu, w którym są one użyte, i celów uregulowania, którego są częścią (zob. w szczególności wyroki: z dnia 10 marca 2005 r. w sprawie C-336/03 easyCar, Zb. Orz. s. I-1947, pkt 21; z dnia 22 grudnia 2008 r. w sprawie C-549/07 Wallentin-Hermann, Zb. Orz. s. I-11061, pkt 17; z dnia 29 lipca 2010 r. w sprawie C-151/09 UGT-FSP, Zb. Orz. s. I-7587, pkt 39; ww. wyrok w sprawie Budějovický Budvar, pkt 39).

42 W końcu potrzeba jednolitej wykładni różnych wersji językowych przepisu prawa Unii wymaga również, by w sytuacji wystąpienia rozbieżności pomiędzy poszczególnymi wersjami językowymi tego przepisu rozpatrywany przepis interpretować poprzez odwołanie się do jego celu i ogólnej systematyki regulacji, której część stanowi (wyroki: z dnia 24 października 1996 r. w sprawie C-72/95 Kraaijeveld i in., Rec. s. I-5403, pkt 28; z dnia 19 kwietnia 2007 r. w sprawie C-63/06 Profisa, Zb. Orz. s. I-3239, pkt 14; z dnia 15 grudnia 2011 r. w sprawie C-585/10 Møller, Zb. Orz. s. I-13407, pkt 26).

43 Jednakże z badania porównawczego różnych wersji językowych art. 27 rozporządzenia nr 40/94 ze zmianami wynika, że wykazuje on pewne rozbieżności.

- 44 I tak wersje językowe czeska, niemiecka, węgierska, słowacka, fińska i szwedzka tego artykułu odnoszą się, tak w tytule tego artykułu, jak i w jego tekście, do dnia zgłoszenia („Den podání”, „Anmeldetag”, „A bejelentés napja”, „Deň podania”, „Hakemispäivä”, „Ansökningsdag”), podczas gdy wersje językowe litewska i polska tego samego artykułu precyzują, że data zgłoszenia („Padavimo data”, „Data zgłoszenia”) odpowiada dniowi („diena”, „dzień”), w którym dokonano zgłoszenia.
- 45 Tymczasem inne wersje językowe używają jedynie wyrażenia „data zgłoszenia” wspólnotowego znaku towarowego.
- 46 Niemniej jednak należy zrelatywizować rozbieżności istniejące pomiędzy wersjami językowymi w tym sensie, że zgodnie ze zdrowym rozsądkiem termin „data” określa ogólnie dzień miesiąca, miesiąc i rok, kiedy przyjęty został akt lub kiedy zaszło zdarzenie. Tym samym wskazanie dnia, w którym akt został przyjęty lub w którym zaszło zdarzenie, implikuje, zgodnie ze zdrowym rozsądkiem, konieczność wskazania również miesiąca i roku.
- 47 Jednakże obowiązek wskazania daty bądź dnia nie implikuje, zgodnie ze zdrowym rozsądkiem, obowiązku wskazania godziny, a tym bardziej minuty. W związku z tym, wobec braku wyraźnego odwołania w art. 27 rozporządzenia nr 40/94 ze zmianami do godziny i minuty dokonania zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego, okazuje się, że wskazania te nie zostały uznane przez prawodawcę wspólnotowego jako konieczne do określenia daty zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego i w konsekwencji jego pierwszeństwa względem innego znaku towarowego.
- 48 Taka wykładnia wynika również z kontekstu, w który wpisuje się art. 27 rozporządzenia nr 40/94 ze zmianami. W szczególności zasada 5 rozporządzenia nr 2868/95, która precyzuje formalności, jakich musi dochować OHIM, centralny urząd zajmujący się ochroną własności przemysłowej państwa członkowskiego czy Urząd Znaków Towarowych Krajów Beneluksu, gdy dokonane zostanie zgłoszenie wspólnotowego znaku towarowego, ustanawia jedynie obowiązek wskazania na zgłoszeniu daty otrzymania zgłoszenia, a nie godziny i minuty.
- 49 Należy jednakowoż wziąć pod uwagę, że jeśli prawodawca wspólnotowy byłby uznał, że godzina i minuta dokonania zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego powinny być uwzględniane jako konstytutywne elementy „daty zgłoszenia” w rozumieniu art. 27 rozporządzenia nr 40/94 ze zmianami, takie doprecyzowanie powinno było zostać zawarte w rozporządzeniu nr 2868/95.
- 50 W tym kontekście okoliczność, iż, w myśl wskazówek figurujących na stronie OHIM, data zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego to ta, kiedy dokumenty, o których mowa w art. 26 rozporządzenia nr 40/94 ze zmianami, wpłynęły do OHIM, zgodnie z czasem środkowoeuropejskim (GMT + 1), nie pozwala jednakże na dojście do wniosku, że godzina i minuta złożenia odnośnego wniosku są istotne dla celów określenia pierwszeństwa znaku towarowego. Jak podnosi rzecznik generalny w pkt 61 swojej opinii, takie wskazanie obowiązującego czasu służy jedynie do określenia daty dokonania zgłoszenia w OHIM.
- 51 Podnoszona przez Génesis okoliczność, iż w przypadku dokonania zgłoszeń wspólnotowego znaku towarowego drogą elektroniczną OHIM poświadcza de facto datę i godzinę dokonania tych zgłoszeń, jest również pozbawiona znaczenia.
- 52 Co prawda zgodnie z art. 10 ust. 2 decyzji nr EX-11-03 prezesa Urzędu z dnia 18 kwietnia 2011 r. w sprawie komunikacji drogą elektroniczną przez Urząd i z Urzędem („Podstawowa decyzja w sprawie komunikacji drogą elektroniczną”) komunikacja drogą elektroniczną potwierdzająca otrzymanie zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego, które zostało również dokonane drogą elektroniczną, jest wysyłana do nadawcy i wskazuje datę i godzinę otrzymania tego zgłoszenia. Z tego samego art. 10 ust. 2 wynika jednakże, że komunikacja potwierdzająca otrzymanie tego zgłoszenia zawiera wzmiankę, w myśl której data otrzymania zgłoszenia będzie uważana za datę dokonania zgłoszenia z zastrzeżeniem uiszczenia opłaty za zgłoszenie w terminie; nie odwołuje się ona przy tym do godziny otrzymania zgłoszenia.

- 53 W każdym razie, biorąc pod uwagę, że zgodnie z art. 25 ust. 1 rozporządzenia nr 40/94 ze zmianami zgłoszenie wspólnotowego znaku towarowego może zostać dokonane, stosownie do wyboru zgłaszającego, w OHIM, w centralnym urzędzie zajmującym się ochroną własności przemysłowej państwa członkowskiego lub w Urzędzie Znaków Towarowych Krajów Beneluxu, jeżeli należałoby uwzględnić godzinę i minutę dokonania zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego, obowiązek ten powinien wynikać wyraźnie z ogólnych przepisów wykonawczych a nie z decyzji prezesa OHIM dotyczącej dokonywania zgłoszeń wspólnotowych znaków towarowych drogą elektroniczną.
- 54 Z powyższych rozważań wynika, że pojęcie „daty zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego”, zawarte w art. 27 rozporządzenia nr 40/94 ze zmianami, implikuje uwzględnienie dnia kalendarzowego dokonania zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego, lecz nie godziny i minuty tego zgłoszenia.

W przedmiocie uwzględniania godziny i minuty dokonania zgłoszenia zgodnie z prawem krajowym

- 55 Przyjmując powyższe rozstrzygnięcie za punkt wyjścia, należy zbadać, czy prawo Unii stoi na przeszkodzie temu, aby godzina i minuta dokonania zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego były jednakowoż brane pod uwagę przez prawo krajowe dla celów ustalenia pierwszeństwa czasowego wspólnotowego znaku towarowego w odniesieniu do krajowego znaku towarowego, zgłoszonego w tym samym dniu, gdy krajowe przepisy regulujące rejestrację tego ostatniego znaku towarowego uznają godzinę i minutę zgłoszenia za istotne.
- 56 W kwestii tej wystarczy przypomnieć, co zostało już zaznaczone w pkt 37 niniejszego wyroku, że jako system autonomiczny wspólnotowy system znaków towarowych posiada swoje własne zasady dotyczące sposobów zgłaszania wspólnotowych znaków towarowych, nie wpływając w tej kwestii na odesłanie do przepisów prawa krajowego.
- 57 W konsekwencji data dokonania zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego może być określona wyłącznie przez przepisy prawa Unii, a rozwiązania przyjęte w prawie państwa członkowskiego nie mają na tę kwestię żadnego wpływu.
- 58 Po pierwsze, jak podniósł rzecznik generalny w pkt 63 swojej opinii, z łącznej lektury art. 14 i 97 rozporządzenia nr 40/94 ze zmianami wynika bowiem, że możliwość stosowania prawa krajowego jest ograniczona do kwestii wykraczających poza zakres stosowania rozporządzenia nr 40/94 ze zmianami.
- 59 Po drugie, przyznanie – w sytuacji takiej jak w postępowaniu przed sądem krajowym, gdy wspólnotowy znak towarowy jest powoływany na potrzeby sprzeciwu wobec rejestracji krajowego znaku towarowego – że data zgłoszenia tego wspólnotowego znaku towarowego jest określana przy uwzględnieniu przepisów prawa krajowego, sprowadzałoby się do zakwestionowania jednolitego charakteru ochrony wspólnotowego znaku towarowego. Jak zostało bowiem przypomniane w pkt 34 niniejszego wyroku: w zakresie, w jakim państwa członkowskie zachowują swobodę określania warunków dokonywania zgłoszenia krajowych znaków towarowych, istniałoby ryzyko, iż zakres ochrony, z której korzysta wspólnotowy znak towarowy, może różnić się między państwami członkowskimi.
- 60 Wniosku, zgodnie z którym data dokonania zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego może być określona wyłącznie przez przepisy prawa Unii, nie podważa art. 32 rozporządzenia nr 40/94 ze zmianami, zgodnie z którym zgłoszenie wspólnotowego znaku towarowego, któremu nadano datę zgłoszenia, jest równoważne w państwach członkowskich z prawidłowym zgłoszeniem krajowym, w odpowiednim przypadku z pierwszeństwem zastrzeżonym dla zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego.
- 61 Jak podniósł rzecznik generalny w pkt 65 swojej opinii, przepis ten nie zmienia bowiem wspólnotowego pojęcia „daty zgłoszenia” ani nie zakłada pomocniczego stosowania prawa krajowego, lecz poprzestaje jedynie na przyznaniu zgłoszeniom wspólnotowego znaku towarowego dokonywanym w OHIM tego samego waloru prawnego co przysługujący zgłoszeniom dokonywanym w urzędach krajowych.

- 62 Z tego wynika, że prawo Unii stoi na przeszkodzie temu, aby godzina i minuta dokonania zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego były brane pod uwagę przez prawo krajowe dla celów ustalenia pierwszeństwa czasowego wspólnotowego znaku towarowego w odniesieniu do krajowego znaku towarowego, zgłoszonego w tym samym dniu, gdy krajowe przepisy regulujące rejestrację tego ostatniego znaku towarowego uznają w tym względzie godzinę i minutę zgłoszenia za istotne.
- 63 W świetle całokształtu powyższych rozważań na przedstawione pytanie należy odpowiedzieć, że art. 27 rozporządzenia nr 40/94 ze zmianami należy interpretować w ten sposób, że nie pozwala on na uwzględnienie nie tylko dnia, lecz również godziny i minuty dokonania zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego do OHIM dla celów ustalenia pierwszeństwa czasowego wspólnotowego znaku towarowego w odniesieniu do krajowego znaku towarowego zgłoszonego w tym samym dniu, gdy krajowe przepisy regulujące rejestrację krajowego znaku towarowego uznają w tym względzie godzinę i minutę zgłoszenia za istotne.

W przedmiocie kosztów

- 64 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 27 rozporządzenia Rady (WE) nr 40/94 z dnia 20 grudnia 1993 r. w sprawie wspólnotowego znaku towarowego, w brzmieniu zmienionym przez rozporządzenie (WE) nr 1992/2003 z dnia 27 października 2003 r. należy interpretować w ten sposób, że nie pozwala on na uwzględnienie nie tylko dnia, lecz również godziny i minuty dokonania zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego do Urzędu Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory) (OHIM) dla celów ustalenia pierwszeństwa czasowego wspólnotowego znaku towarowego w odniesieniu do krajowego znaku towarowego zgłoszonego w tym samym dniu, w sytuacji, gdy krajowe przepisy regulujące rejestrację krajowego znaku towarowego uznają w tym względzie godzinę i minutę zgłoszenia za istotne.

Podpisy